

BIJLAGE 3: Benchmark G-4

Onderstaande gegevens zijn een uitwerking van de toezegging om benchmarkgegevens te verstrekken van de G4. Na een overzicht van algemene gegevens worden de resultaten van de vier gemeenten zichtbaar op de onderdelen volume, in- en uitstroom (met een specificatie van de uitstroomredenen), maatregelen, bezwaar en klachten.

Afgesloten wordt met een aantal grafieken (op basis van de meest recente beschikbare gegevens) waaruit de context blijkt waarin de vier gemeenten moeten werken.

Algemene kenmerken

Onderstaande tabel toont enkele algemene kenmerken afkomstig van het CBS, die een beeld geven van de vergelijkbaarheid van de gemeenten.

Indicator	Amsterdam	Den Haag	Rotterdam	Utrecht
Inwoners per 1 januari 2017	844.947	524.882	634.660	343.038
Inwoners jonger dan 27 jaar per 1 januari 2017	272.776	172.244	212.200	130.349
Inwoners 65 jaar of ouder per 1 januari 2017	102.535	74.675	96.045	35.000
Aantal huishoudens per 1 januari 2017	462.329	257.190	319.780	176.592
Netto participatiegraad -2016	67,5%	60,4%	57,4%	70,1%
Omvang bestand Participatiewet per 1-9-2016	37.060	24.050	36.090	9.380
Bijstandsdichtheid per 1-9-2017 (aantal huishoudens in bijstand gedeeld door het totaal aantal huishoudens in de gemeente)	9,8%	11,8%	14,4%	6,2%

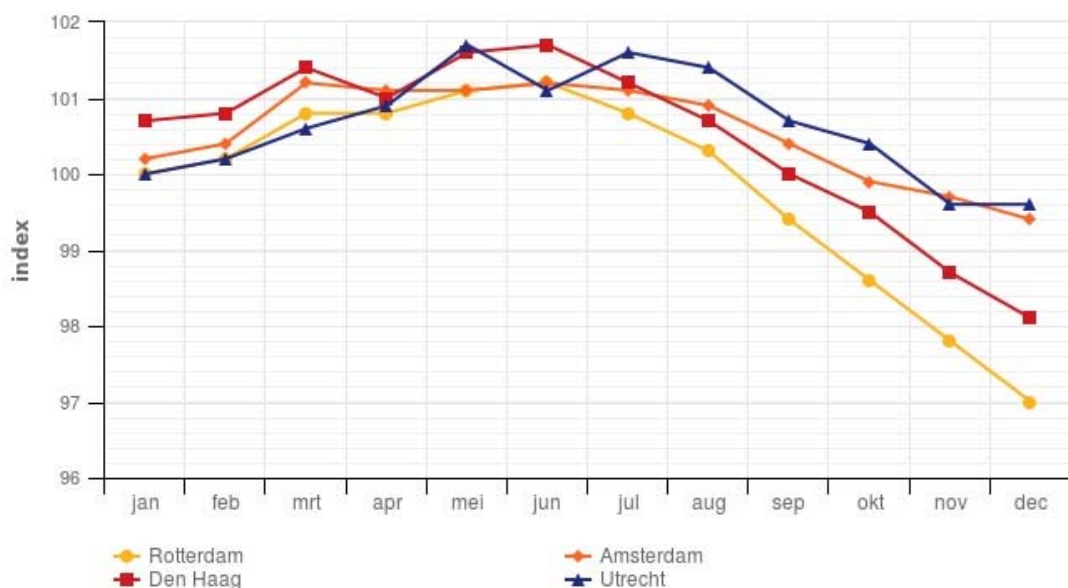
Landelijk is de netto participatiegraad 65,8%, waar Den Haag en Rotterdam onder zitten. Amsterdam en Utrecht zitten beiden boven het landelijk gemiddelde. De bijstandsdichtheid in Amsterdam, Rotterdam en Den Haag is veel hoger dan het landelijk cijfer (6,1%). In Utrecht is de bijstandsdichtheid vrijwel gelijk aan het landelijk cijfer.

Het CBS heeft cijfers gepubliceerd over de bijstandsdichtheid 2016 waarbij een andere definitie is toegepast (aantal personen met een bijstandsuitkering per duizend inwoners, 15 jaar tot AOW-leeftijd). Van de 100 duizend-plus gemeenten bezetten Rotterdam, Den Haag, Amsterdam en Utrecht respectievelijk de 1^e, 3^e, 7^e en 16^e plaats.

Volume BUIG

Onderstaand zijn de volumes weergegeven in de vorm van indexcijfers. Dat wil zeggen dat het volume van de referentie periode, op 100 is gesteld. Elke procentuele wijziging ten opzichte van de basis periode wordt in de grafiek zichtbaar gemaakt.

Grafiek: Volume BUIG index t.o.v. december 2016

Toelichting:

Het Rotterdams volume aan uitkeringen is in 2017 gedaald met 3,0%. De volumedaling is de resultante van de ontwikkelingen bij de instroom en uitstroom van werkzoekenden. De volgende bijzonderheden zijn hier bij op te merken:

- De instroom was fors lager dan het voorgaande jaar. De lagere instroom is met name te verklaren door de betere economische omstandigheden, lagere instroom vanuit de WW, en een verminderde instroom van statushouders.
- De uitstroom in 2017 is hoger dan in 2016; datzelfde geldt voor de uitstroom naar werk. De toename van uitstroom wordt verklaard door een verbetering van de economische omstandigheden en daardoor een hogere werkgelegenheid.

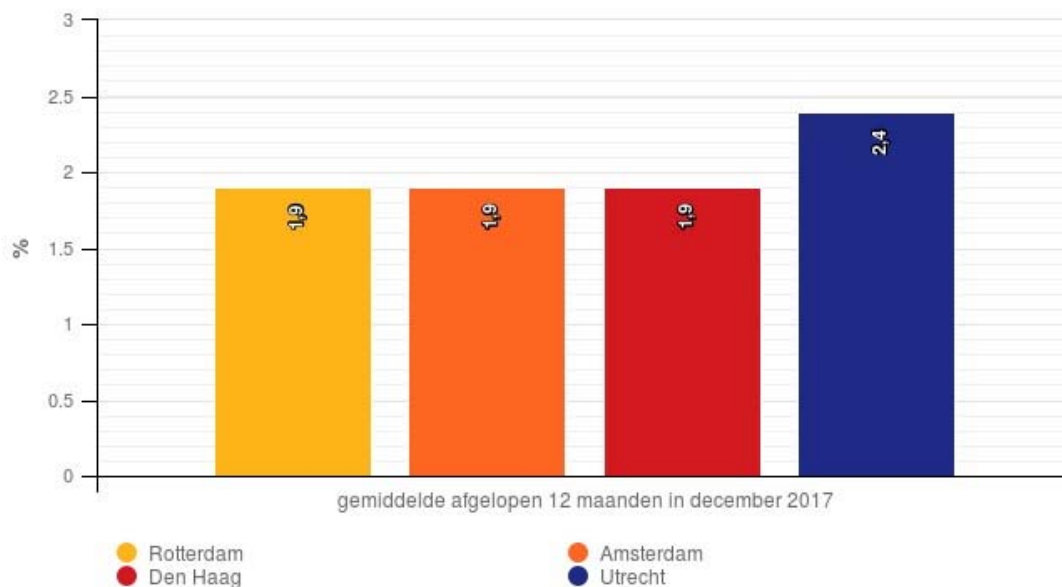
Ten opzichte van de G4 is de volumedaling in Rotterdam met -3,0% het sterkst, gevolgd door Den Haag (-2,3%), Amsterdam (-0,5%) en Utrecht (-0,1%). De daling van het volume G3 was -1,2%.

Over twee jaar gemeten is het volume in Rotterdam met 2,0% gedaald. In de andere G3-steden is het volume in dezelfde periode gestegen. Het volume van Den Haag steeg met 0,9% en dat van Amsterdam met 2,1%. In Utrecht was sprake van een stijging met 3,8%. De groei van het volume G3 over de afgelopen twee jaar was 1,9%.

In- en uitstroom bijstand

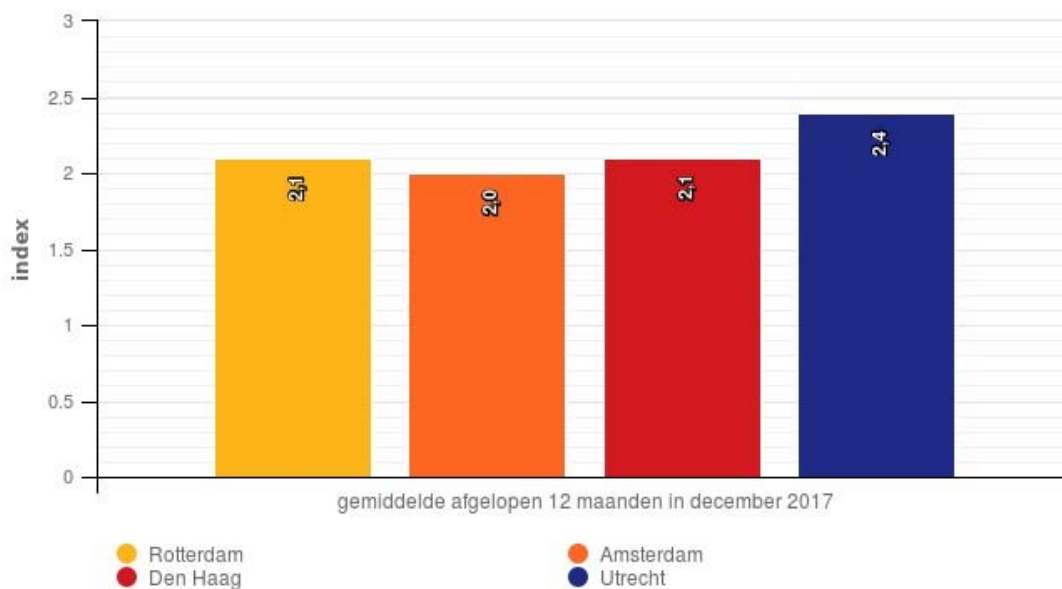
Het aantal mensen dat maandelijks in- en uitstromen, geeft een beeld van de dynamiek van het bijstandsbestand. De volgende grafiek toont per individuele organisatie het gemiddelde instroompercentage over de verslagmaand en de 11 maanden daarvoor.

Trendgrafiek: Gemiddelde maandelijkse instroompercentage algemene bijstand (trend)

De volgende grafiek toont per individuele organisatie het gemiddelde uitstroompercentage over de verslagmaand en de 11 maanden daarvoor.

Trendgrafiek: Gemiddeld maandelijkse uitstroom percentage algemene bijstand (trend)

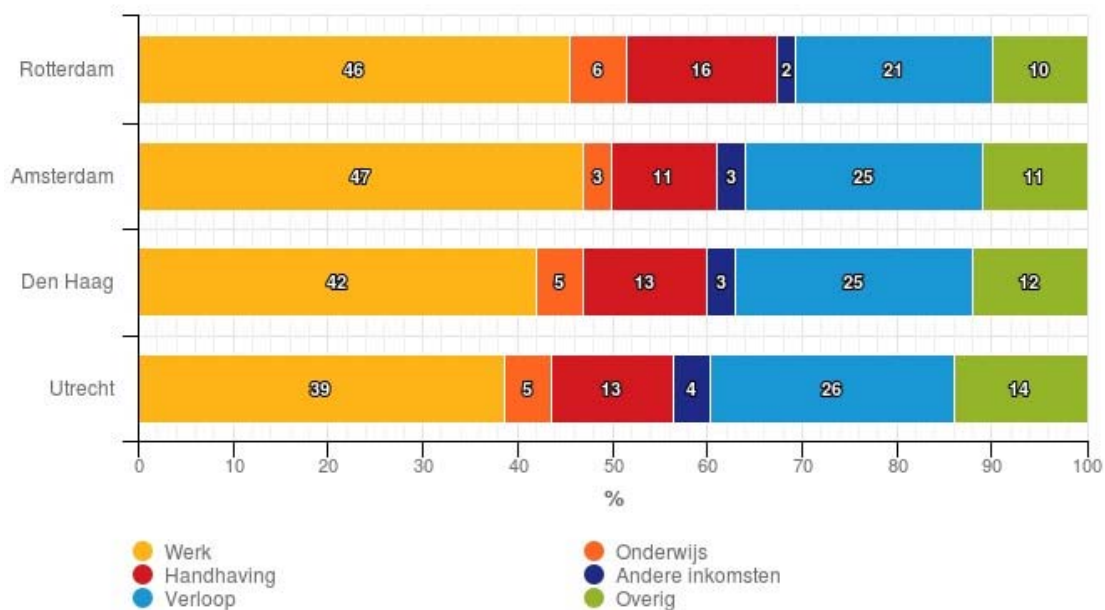
Reden beëindiging uitkering

In de benchmark is een aantal redenen van uitstroom geclusterd. Zo is er een combinatie gemaakt van redenen die te maken hebben met handhaving, met andere inkomsten en met verloop. In de navolgende tabel is de clustering gedefinieerd.

	Definitie
Werk	Arbeid in dienstverband, zelfstandig beroep
Onderwijs	Gaan volgen van onderwijs met studiefinanciering
Handhaving	Overschrijden maximale verblijfsduur, geen inlichtingen, niet verschenen op oproep inlichtingenplicht, kunnen volgen van onderwijs maar dit niet doen
Andere inkomsten	Inkomsten uit arbeidsongeschiktheid, alimentatie, uit vermogen, ander inkomen, uitkering werkloosheid
Verloop	Bereiken AOW-leeftijd, overlijden, detentie, verhuizing naar andere gemeente of buitenland, het aangaan van een relatie
Overige redenen	Wegens andere reden dan de hiervoor genoemde

De volgende grafiek toont waarom uitkeringen gedurende de afgelopen 12 maanden zijn beëindigd.

Trendgrafiek: redenen beëindiging uitkeringen

Op drie van deze beëindigingsredenen kan door de organisatie gestuurd worden, namelijk op uitstroom naar werk, het volgen van onderwijs en handhaving.

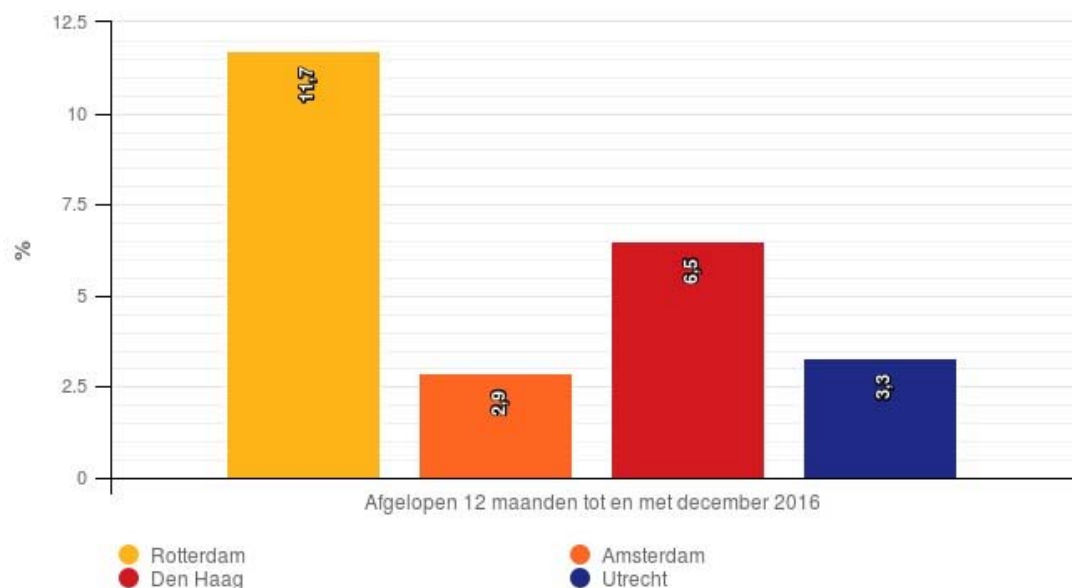
Toelichting:

- De instroom was in 2017 fors lager (-13,6%) dan het voorgaande jaar. De lagere instroom is met name te verklaren door de betere economische omstandigheden, lagere instroom vanuit de WW, en een verminderde instroom van statushouders. Deze daling van de instroom ten opzichte van 2016 is ook bij Amsterdam (-19%), Den Haag (-18,7%) en Utrecht (-1,5%) aanwezig.
- De uitstroom in 2017 is hoger (+2,4%) dan in 2016; datzelfde geldt voor de uitstroom naar werk. De toename van uitstroom wordt verklaard door een verbetering van de economische omstandigheden en daardoor een hogere werkgelegenheid.
De uitstroom in 2017 (ten opzichte van 2016) is ook in Den Haag (+1,5%) en Utrecht (+8,7%) hoger. In Amsterdam is de uitstroom in 2017 vrijwel gelijk aan 2016.

Maatregelen

De volgende grafiek toont de gemiddelde maatregelquote: *het aantal maatregelen als percentage van het volume BUIG*”.

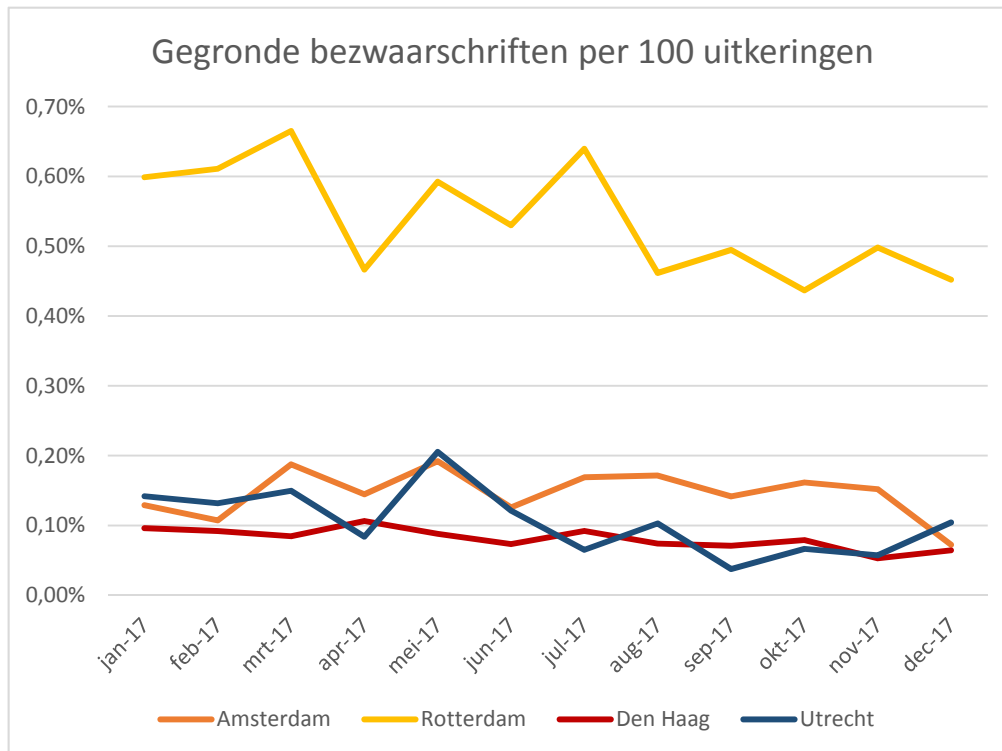
Grafiek: Maatregelquote - jaarlijks aantal maatregelen als % van volume BUIG (laatste 12 maanden)

Toelichting:

Het aantal opgelegde maatregelen in 2017 bedraagt 3.450 in Rotterdam. In 2016 was dit aantal nagenoeg gelijk (3.436). Het bedrag aan maatregelen is in 2017 € 1.661.409 (gemiddeld € 482) eveneens ongeveer gelijk aan 2016. Toen werden er maatregelen opgelegd voor een bedrag van € 1.706.084 (gemiddeld € 497). Maatregelen worden vooral opgelegd in relatie tot het niet nakomen van afspraken rond werk/trajecten etc.

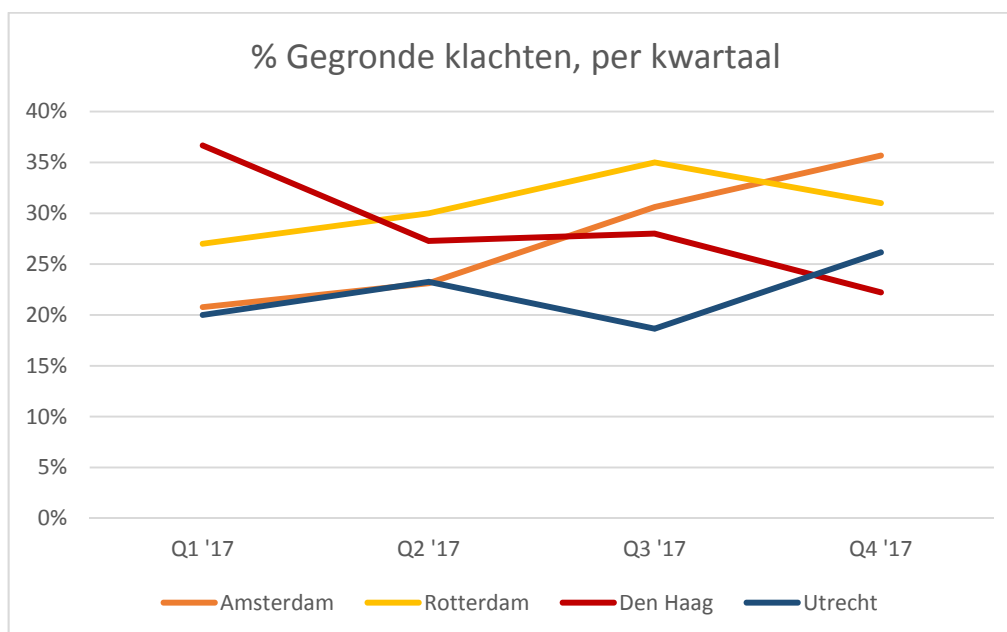
Bezwaar

De volgende grafiek toont *het aantal gegronde bezwaarschriften (inclusief herziene besluiten) als percentage van het aantal uitkeringen BUIG*.

Klachten

De volgende grafiek toont *het percentage gegronde klachten als aandeel van het totaal aantal behandelde klachten in 2017*.

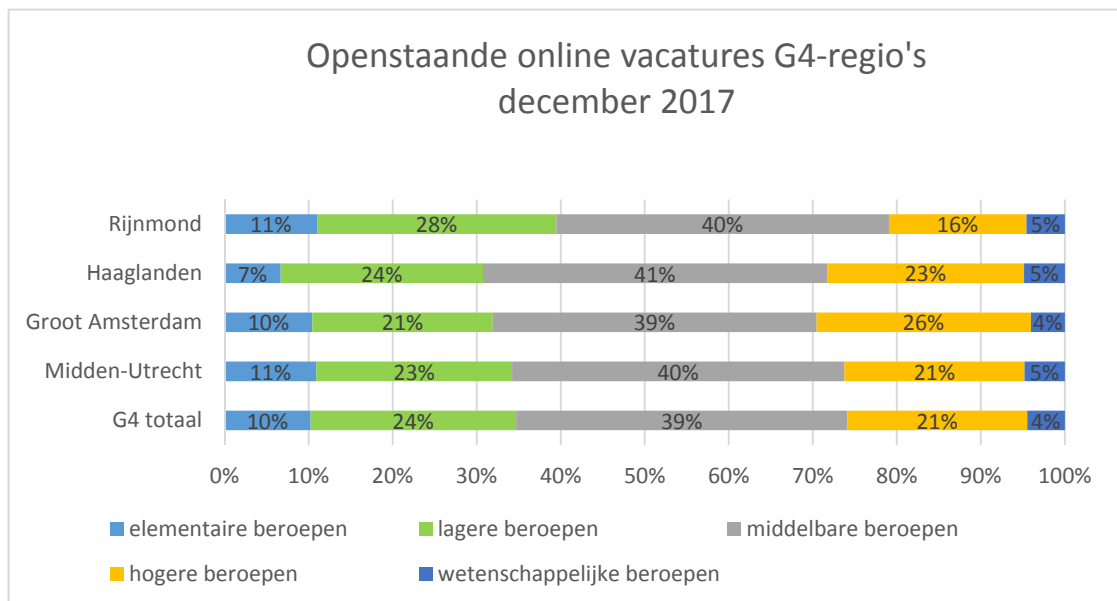

Toelichting:

In 2017 zijn er 7.242 bezwaarschriften ingediend waarvan gemiddeld 32% heeft geleid tot een herzien besluit. Dit percentage is hoger dan bij de andere drie gemeenten zoals ook blijkt uit bovenstaande grafiek. Bij Amsterdam was sprake van een gemiddeld gegrond percentage van 24%, Den Haag 9% en Utrecht 14%. Mede op basis van deze constatering hebben in 2017, op initiatief van Rotterdam, in G4-verband een aantal bijeenkomsten plaatsgevonden om de verschillen te onderzoeken en van elkaar te leren. Het vergelijken van de cijfers blijkt lastig te zijn, maar een verklaring voor het hoger percentage gegronde bezwaarschriften in Rotterdam is enerzijds te vinden in beleidsverschillen en anderzijds in definitieverschillen van een 'gegrond besluit'. Rotterdam heeft een ander beleid als het gaat om handhaving en armoedebeloid, waardoor het aantal besluiten fors hoger is. Daarnaast wordt in Rotterdam iedere zaak waarvan het primaire besluit niet in stand is gebleven als gegrond gezien. In Utrecht en Den Haag wordt daar anders mee omgegaan, waardoor het aantal gegronde besluiten lager ligt.

Van het aantal klachten dat in 2017 in Rotterdam is afgehandeld, is gemiddeld 30% gegrond verklaard. In Den Haag, Amsterdam en Utrecht is dit lager met respectievelijk 29%, 28% en 22%.

Context indicatoren

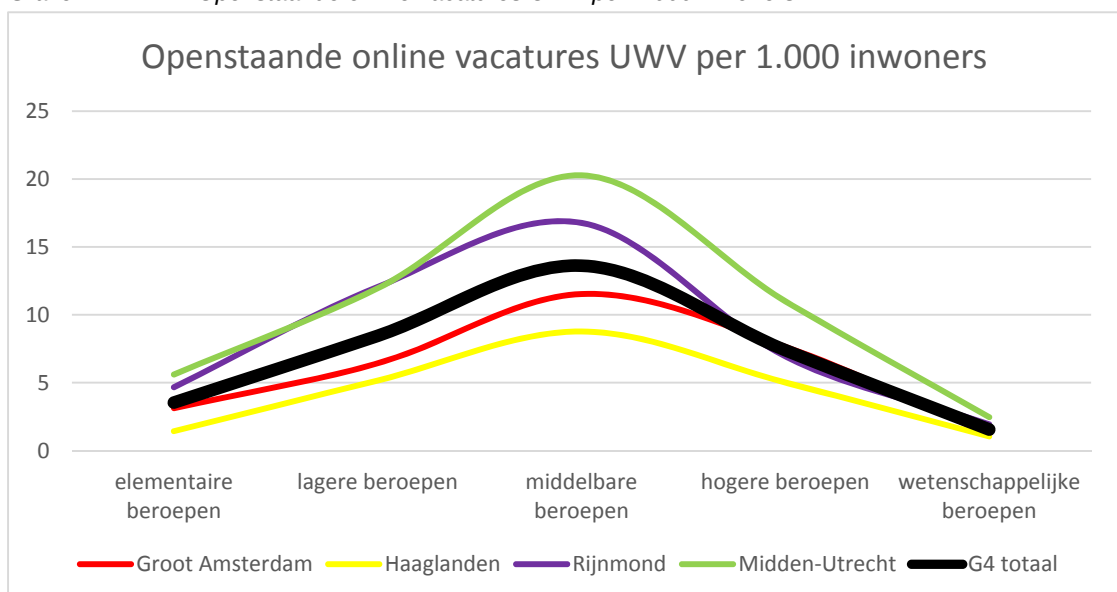

Grafiek 1 UWV online vacatures naar gevraagd opleidingsniveau, december 2017

Bron: UWV

Circa 30 procent van alle vacatures wordt gemeld bij het UWV. Bovenstaande gegevens geven dus een beperkt beeld van de vraag naar arbeid. Een betere indicator van de vraag naar arbeid is echter niet voorhanden. Uit bovenstaande grafiek blijkt dat in de regio Rijnmond wat meer vacatures zijn voor lagere beroepen en wat minder voor hogere beroepen dan in de overige G4-steden.

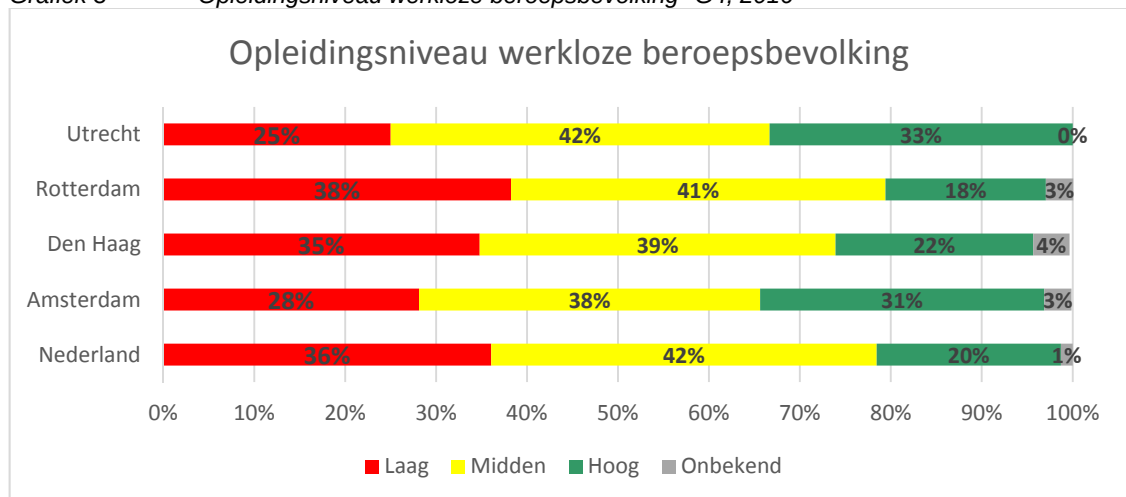
Grafiek 2 Openstaande online vacatures UWV per 1.000 inwoners

Bron: UWV, statline CBS

Bovenstaande grafiek laat zien dat er in de regio Rijnmond relatief veel vacatures zijn voor elementaire, lagere en middelbare beroepen. Gelet op het beneden gemiddelde opleidingsniveau van de werkloze beroepsbevolking in de regio Rijnmond, zie de volgende grafiek, is dat gunstig.

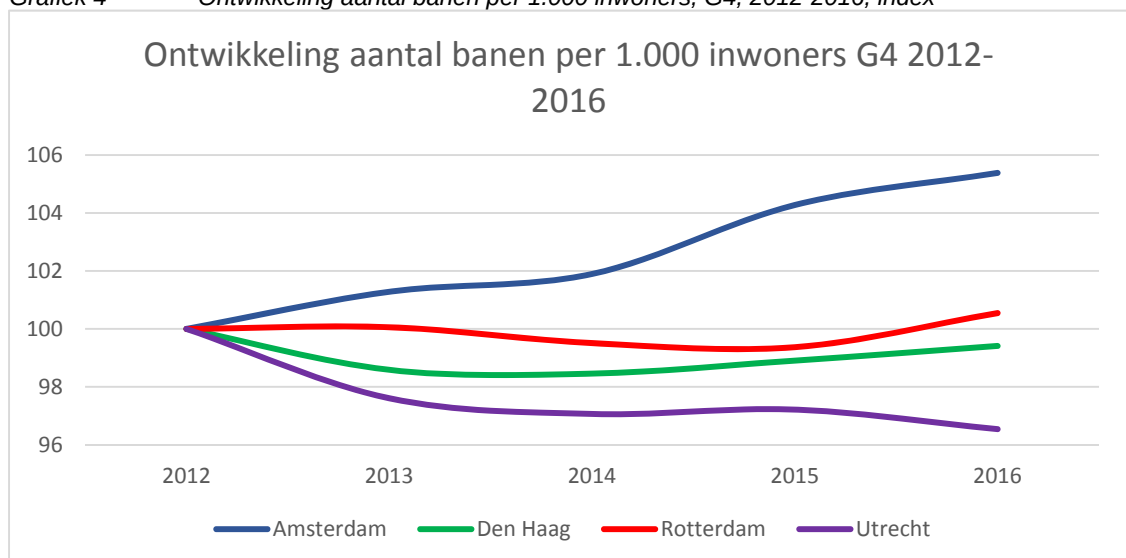
Grafiek 3 Opleidingsniveau werkloze beroepsbevolking¹ G4, 2016

Bron: statline CBS

Bovenstaande grafiek laat zien dat Rotterdam de meest laag opgeleide werklozen en de minst hoog opgeleide werklozen kent van de G4-gemeenten. De verschillen met het Nederlands gemiddelde zijn gering.

Grafiek 4 Ontwikkeling aantal banen per 1.000 inwoners, G4, 2012-2016, index

Bron: Lisa, CBS

¹ Werkloze beroepsbevolking bestaat uit personen van 15 tot 75 jaar die geen betaald werk hebben, recent naar werk hebben gezocht en per direct beschikbaar zijn voor werk.

De grafiek laat zien dat Amsterdam de meest gunstige ontwikkeling kent, gedurende de periode 2012-2016 is het aantal banen per 1.000 inwoners met ruim 5 procent gestegen. In Rotterdam zien we in dezelfde periode een stabilisatie van het aantal banen. In Utrecht neemt het aantal banen per 1.000 inwoners af met 3,5 procent. Op de achtergrond speelt hier de ontwikkeling van de bevolking van 18 jaar tot aan de AOW-leeftijd. Gedurende de periode 2012-2016 neemt die in Rotterdam toe met 1,75 procent. In de andere G4-gemeenten ligt dat percentage aanzienlijk hoger (Amsterdam +5,5 procent, Utrecht + 6,6 procent). De bescheiden Rotterdamse bevolkingsgroei is gunstig voor de ontwikkeling van het aantal banen per 1.000 inwoners.